

עמ"י 61975/07/22 - שמואל כחלון נגד ימ"ר תל אביב

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

עמ"י 61975-07-22

31 יולי 2022

לפני כבוד השופט עודד מאור

שמואל כחלון
ע"י ב"כ עו"ד א' לנצנר

העורר:

ימ"ר תל אביב
ע"י פקד ניר עומר

נגד
המשיבה:

החלטה

לפני ערר על החלטת בית משפט השלום (כבוד השופטת א' אמסלם-גלבוע) מיום 28.7.22 במסגרתה האריכה את מעצרו של העורר עד ליום 3.8.22.

למען הסדר הטוב אבהיר שמקריאת פרוטוקול הדיון שהתקיים בבית משפט השלום, עולה טעות סופר כאשר בכותרת הדיון נכתב העורר כמשיב 3, אולם לאורך הפרוטוקול ובהחלטה התייחסות אליו היתה כאל משיב 8.

העורר נעצר לראשונה ביום 29.6.22 במסגרת פרשה מורכבת המייחסת למעורבים בה, בהם העורר, עבירות של חברות בארגון פשיעה שסחט קורבנות ופעל להלבין את כספי העבירות.

העורר נעצר מזמן לזמן, כאשר ביום 27.7.22 הובא לפני בית משפט השלום להארכת מעצר נוספת. בראשית הדיון, הוצג לבית משפט קמא מסמך שסומן במ/1 והוא אישור המשנה לפרקליט המדינה בהתאם להוראות סעיף 17(ב) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו - 1996 (להלן: "האישור") כהאי לישנא:

"בתוקף הסמכות המוקנית ליועץ המשפטי לממשלה לפי סעיף 17(ב) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו - 1996, אשר הואצלה לפרקליט המדינה ולמשניו ביום 1.4.04 ע"י היועץ המשפטי לממשלה, מכח סמכותו הקבוע בסעיף 242א(א) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב - 1982, ומאחר שביום 28.7.2022 יימלאו 30 ימים למעצרו של המשיבים, ומעצרו הוארך עד ליום זה, הנני נותר את הסכמתי להגשת בקשת המשטרה למצורפת בזה להארכת מעצרו של המשיבים ב-9 ימים נוספים, החל מיום 28.8.2022 ועד ליום 5.8.2022".

במסגרת הערר שלפני נטען ששגה בית משפט קמא עת האריך את המעצר על בסיס האישור, בשים לב לכך שהעורר נעצר ביום 28.6.22 בשעות הערב, וכי האישור הוגש באיחור ניכר בעניינו.

עוד נטען שהמעצר אינו חוקי והלכה למעשה פקע, ודינו של העורר להשתחרר לאלתר, כאשר הרציונל הגלום בסעיף 17(ב) לחוק המעצרים, הוא מניעת שימוש יתר בסמכות של מעצר לתקופה של למעלה מ 30 ימים, תוך הקשחת הפרוצדורה ועריכת ביקורת פנימית מדוקדקת על זו החיצונית של בית המשפט, וזו, כך נטען, לא בוצעה כדין בעניינו: העורר מפנה להנחיות היועץ המשפטי לממשלה מספר 4.3000 מיום 19.12.2002 שעניינה **"הארכת מעצר מעל שלושים ימים"**, שם נקבע, בין היתר, שכאשר הרשות החוקרת מבקשת הארכת מעצר לתקופה נוספת מעל שלושים הימים הראשונים, על הפגישה בעניין להיות בנוכחות היועץ המשפטי לממשלה, פרקליט מפרקליטות המדינה וכן חוקר הבקיא בתיק (להלן: **"ההנחיה"**).

נטען במסגרת הערר ששגה בית משפט קמא שקיבל את האישור שניתן על ידי המשנה לפרקליט המדינה, חלף אישור היועצת המשפטית לממשלה עצמה.

לשיטתו של העורר, על אף שהסמכות הנתונה ליועץ המשפטי לממשלה בסעיף 17(ב) לחוק המעצרים הואצלה הסמכות למשנה לפרקליט המדינה, ועצם ההאצלה מרוקן מתוכן את ההנחיה המחייבת דיון בהשתתפות היועץ המשפטי לממשלה עצמו, פרקליט וחוקר, ולשיטת העורר, הסמכת המשנה לפרקליט המדינה היא החלטה "הלוקה בחוסר סבירות קיצוני".

לשיטת העורר, במסגרת הדיון בבית משפט קמא התברר שלא השתתף נציג מפרקליטות המדינה, כך שהמשנה לפרקליט המדינה ישב באותה פגישה בכובעו כיועץ המשפטי לממשלה וכן בכובע של פרקליט, דבר המנוגד להנחייה.

טענה נוספת, שעצם עריכת בקשה אחת לכלל המעורבים - "הרבים יש לומר" - מנוגדת לרציונל הגלום בסעיף 17(ב) לחוק המעצרים, כאשר בקשה אחת לעצורים רבים מייעלת את ההליך, ואילו סעיף 17(ב) מבקש להקשות עליו, על מנת להמנע מן האפשרות לפיה "עצורים יובאו בסיטונאות למעלה מ- 30 יום", כאשר לשיטתו בקשה מרובת משתתפים "בהכרח שוללת את האפשרות לבחון באופן דקדקני את הצורך במעצרים של כלל המעורבים בתיק על מעמדם השונה".

טענה נוספת היא, כי לפני המשנה לפרקליט המשנה לא עמד כתב אישום אחר שהוגש בעבר כנגד העורר, וממנו זוכה העורר.

עוד נטען, שהבקשה הוגשה למשנה לפרקליט המדינה "ללא פירוט הראיות העיקריות הקושרות לכאורה את החשוד לביצוע המיוחס לו", כנדרש בהנחייה.

הצדדים התייצבו לדיון, במסגרתו חזר העורר על טענותיו. במהלך הדיון התברר שהעורר נעצר לראשונה ביום 29.6.22 ולא ביום 28.6.22, כך שהובא לבית משפט השלום ביום ה- 30 למעצרו, ולכן לטענה שהבקשה לאישור הוגשה בעניינו

של העורר באיחור ניכר - איננה נשענת על יסוד עובדתי.

הזכות לחירות היא זכות בסיסית של אדם, ושהוכרה ככזו בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. מעצר אדם פוגע פגיעה קשה בזכות זו, ושלילת חירותו טרם הגשת כתב אישום - על אחת כמה וכמה. חוק המעצרים נותן ביטוי לחובה שלא לפגוע בחירותו של אדם, אלא לתכלית ראויה ובאופן מידתי, בין היתר על ידי הפיקוח השיפוטי וכן בשלב מאוחר יותר בפיקוח היועץ המשפטי לממשלה או מי שהוסמך על ידו. לכן, החוק קובע שהיועץ המשפטי לממשלה (או מי שהוסמך על ידו) ייאשר להגיש בקשה להאריך מעצר מעבר ל-30 הימים.

כך נעשה בעניינו.

הטענה כי לא ניתן לאצול את סמכויות היועץ המשפטי לממשלה, בשל העובדה שהן סותרות את ההנחייה, אין להן על מה לסמוך.

ביום 21.3.04 תוקן חוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב - 1982 והוסף לו, במסגרת תיקון 41, סעיף 242א הקובע, בסעיף קטן א' בו, כי היועץ המשפטי לממשלה רשאי לאצול לכל אחד מבעלי התפקידים המנויים בטור א' בתוספת השלישית, דרך כלל, לסוגי ענינים או לענין מסוים, את הסמכויות הנתונות לו לפי הוראות החוקים כמפורט לצדם בטור ב' בתוספת האמורה, כולן או מקצתן (כאשר לענין סעיף 17(ב) ניתן להאציל את הסמכות לפרקליט המדינה, המשנה לפרקליט המדינה ומנהל המחלקה הפלילית).

מהאמור באישור עולה שעוד ביום 1.4.2004 האציל היועץ המשפטי לממשלה את הסמכות הנ"ל גם לפרקליט המדינה ולמשניו, כך שלמעשה, המשנה לפרקליט המדינה בא במקומו של היועץ המשפטי לממשלה לענין בקשה זו. הנה כי כן - הסמכות לאצול סמכות נקבעה בחוק וזו הואצלה כדין.

התיקון משנת 2004 שינה את המצב המשפטי. הנחיית היועץ המשפטי לממשלה מדצמבר 2002 נשארה על כנה, אולם עתה יש לקרוא אותה בשינויים המחויבים, ובמקום היועץ המשפטי לממשלה יבוא מי שהסמכות הואצלה לו, ומשכך - הרי קריאה כזו מלמדת כי ההליך היה בדיוק כפי שהנחייה מחייבת וגם נעשתה ביחס למספר מצומצם של חשודים ולא באופן גורף.

אמנם בבית משפט קמא נאמר שלא היתה נציגת הפרקליטות בעת הדיון אצל המשנה לפרקליט המדינה, אולם במסגרת הדיון שלפני התברר שבפגישה השתתפה לצד נציגי היחידה החוקרת גם נציגת הפרקליטות - כנדרש בהנחייה, כך שלמעשה לא נפל פגם שהוא בהליך קבלת האישור.

לא מצאתי להידרש לטענת העורר שטען שהפרקליטה שהשתתפה בדיון לא היתה בקיאה בפרטי התיק. לא נהיר מהו היסוד העובדתי לטענה זו.

גם טענת העורר שעצם האצלת הסמכות על ידי היועמ"ש אינה סבירה, היא כללית וסתמית ולא ברור מה יסודה, מה גם שאינני משוכנע שיש מקום להידרש לה במסגרת זו שלפניי.

עיינתי בבקשה שהוגשה למשנה לפרקליט המדינה. היא התייחסה אך ורק ל - 8 חשודים. הבקשה פירטה באופן ברור וכללה התייחסות לכל חשוד בנפרד, כך שלא ניתן לומר שהמדובר בבקשה שהוגשה בלא אפשרות לבחון באופן מדוקדק את עניינו של כל אחד מהחשודים.

הגם שהמשנה לפרקליט המדינה היה מודע להליך המשפטי הקודם בעניינו של העורר, כפי שלמדתי בדיון שלפניי, השאלה היא לא אם זוכה מהליכים קודמים שאינם קשורים, אלא האם יש חשד סביר לעבירה לפי החומר שהצטבר.

גם טענת העורר שהפנייה לפרקליט המדינה לא כללה את הראיות העיקריות הקושרות לכאורה את החשוד - נטענה בלא ביסוס, מה גם שבית המשפט העליון בבש"פ 4282/15 **פטריק עמוס נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 22.6.2015), קבע שהלכה למעשה הבקשה תכלול "במידת האפשר" את פירוט הראיות העיקריות, וכך נעשה.

לסיכום - בצדק קבע בית משפט קמא שאין פגם באישור הבקשה.

מכל האמור - הערר נדחה.

ניתן היום, ג' אב תשפ"ב, 31 יולי 2022, במעמד הנוכחים.